

RĄB (5) *sb m*

pl N ręb(1). ◇ [G ręb(o)w.] ◇ *A* ręb(4).

Sł stp w innym znaczeniu, Cn: na ręb(1), ponadto s.v. obrąbiam; Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.; poza tym XIX w. w innym znaczeniu.

1. [Cios zadawany bronią białą [w co]: Tákeś ty mężny Wiernku w tey mocney zóworze/ Poczynales fwą sząblą w prześtronym taborze. Częłtych ręb(1) w Kozáckie szyie przyśparzáiąc/ Y dułześ nie iednego zbáwił vmieráiąc. *ZbylP* *Rozm* C4.]

2. *Zagięty, podłożony brzeg tkaniny wykańczający ją, obręb, obszycie (1) :*

Szereg: »ręb(1) albo fałdy« (1): Sinus item vestium, Wskałanie/ y teź ręb(1) álbo fałdy v szat. Mącz 395c.

3. *Wyrażenie przyimkowe: »na ręb(1)« = o ubiorach: na nice, na lewą stronę; inverso modo Cn (4) :*

[*Zwrot: »na ręb(1) wywrócić«: A właśnie ták czynią/ iako ow co kozuch ná ręb(1) wywrócił/ á przecię tenże kozuch NiemRepl X4.]*

Przen: Na opak, fałszywie, przewrotnie, przeinaczając (4) : Prave, cui recte, opponitur, Krziwo. Zlie/ opak/ ná ręb(1). Mącz 320a.

*Zwrot: »wywracać, nicować na ręb(1)« [szyk zmienny] (2:1): Haec sententia bona est si dextre intelligatur, Tá sententia yełt dobra/ kto yą dobrze rozumie kto yey niewywráca ná ręb(1). Mącz 84a, 141c; Leć nie wiem co za vmyłł w ludziech fie nayduie/ Ktory tak zacne śprawy ná ręb(1) nicuie. *MycPrz* I [C]2v.*

Synonimy: 1. cięcie, raz, trącenie, uderzenie; 3. na lewą stronę, na nice, na opak, na wywrot.

Cf **OBRĄB**, [RĘBA]